

דו"חות ממרכז מפונים בדרום
דיווחו: אורלי רביב, דינה שגב, רעיה רשף

רעיה רשף תאריך: 3.8.2006

במקרה הראשון, אישה צעירה, מהצפון, אימא ל-2 ילדים קטנים, שהגיעה רק שלשום למתחם וכנראה מחר חוזרים הביתה. מרגישה את עיקר הקושי בהתמודדות עם הילדים הקטנים התקועים כל הזמן בממד, מתקשה להרגיע אותם ומרגישה שהמתח והלחץ מביאים אותה להתפרצויות עליהם מה שמאד מפריע לה. ההתערבות איתה הייתה באמצעות הביופידבק וקצת טכניקות התרגעות. בעיקר היא רצתה לדבר על הקשיים, ועל קשיים זוגיים עם בעלה (בנושא זה הפניתי אותה לשרותי יעוץ נישואין לכשתסתיים המלחמה). עבודה דומה נעשתה עם הבעל.

ההתערבות השנייה ב-EMDR נעשתה עם משפחה מהצפון, אימא ו-2 בנות, שחוו מטח טילים קרוב אליהם בזמן שהיו ברכב בנסיעה הביתה. הבת הגדולה, בת 15, סובלת מפחדים, חלומות, עוררות יתר, ומדביקה בפחדיה את הקטנה בת ה-5. עשיתי איתם עבודה קבוצתית של חיבוק פרפר עם ציורים, במודיפיקציה של ציפי שני. היה נפלא לראות איך SAD 10 (הבת) או 8 (האם) יורד אחרי ציור אחד ל"עכשיו אני רגועה" בציור אסוציאטיבי של שקט ושלווה. אין ספק שתחושת הביטחון של המתחם מאפשרת לעשות הפרדה בין "שם" ו"כאן", "אז" ו-"עכשיו". הרגשתי שחשוב לחזק את תחושת הביטחון של הממד או המקלט, גם כשנמצאים שם, ואת היכולת לסמוך על אימא, שתפקדה נפלא כשהטילים נחתו בסביבתה.

רעיה רשף תאריך: 7.8.2006

הפרוטוקול של "אמא" הוכיח את עצמו מאד שימושי היום, בעבודה עם 2 נשים, אחת לחוצה ואחת חרדה. זה אפשר גם הורדה מיידית של הלחץ וגם טיפים לשימוש בעתיד תוך עיגון בצמיד (אילן - רעיון נהדר) שיש לכל אחד על היד (משמש כסימן היכר ואפשרות בניסה לאתר) כמזכיר ושייך למקום הבטוח שהם נמצאים בו כאן ועכשיו.

עבדתי גם עם ילדה בת 9 בעזרת פרוטוקול הציורים של ציפי. זה עבד יפה במובן, שאמנם ה-SAD של הציור הראשון, הציור של האירוע (טיל שהתפוצץ לה מול העיניים) לא ירד ונשאר 10, אולם היא יכלה אחריו לדמיין את המקום העתידי (בית הספר) וה-SAD של ההרגשה שלה בסוף הפגישה היה 2.5 (לפי סרגל הפרצופים שקיבלנו בבי"ח מאיר). אגב, גם אני הרגשתי לא נוח להשתמש בדימוי של אש, ולקחתי את הרעיון של איתן על אהבה. זה עבד מצוין בעיקר עם אחת הנשים, מאל-3 ילדים קטנים,

שהדימוי שלה על מקום נעים ומרגיע היה נשיקה משולשת, מעין טקס שיש לה עם הילדים שלה. אז המילה אהבה מאד התאימה.

דינה שגב תאריך: 9.8.2006

הייתי אתמול ליום ראשון של עבודה במתחם. מאוד התפעלתי מיעילות התפקוד והסדרים במקום. יצאתי בתחושה שעל אף הצפיפות והעדר הפרטיות, כל אחד בונה לו איכשהו את הבועה הקטנה שלו, סביב המזרונים של משפחתו. לפחות באוהל אליו סופחתי ניכר שהאנשים רואים במדריכות כתובת לפניה ועזרה, והן אמנם פועלות אישית הן כתומכות והן בהעברת הצרכים הלאה. ראיתי 4 פונים. אחד מהם איש צוות והשאר משפחות. ככלל ב-3 מהפניות היו אלה בעיות קודמות של הפונים שהתעצמו בתנאים הנוכחיים. עם אחת האימהות, הילדים היו כל העת סביבנו, עבדנו על מה שהיא הגדירה $SUD = 11$ של תחושת חולשה באמצעות חיזוק משאבים, וכשסיימנו ניכרה עליה ההקלה הן בהבעת הפנים והן באומרה: "האם זה באמת שאני מרגישה חזקה או שזה רק פסיכולוגי?".

עם משפחה נוספת ניסיתי את שיטת אמא + צמיד שיצרנו ביחד. המשפחה הייתה ברמת חרדה גבוהה, הם הגיעו רק אמש למתחם, לאחר חשיפה אינטנסיבית לנפילות טילים, וגם לחוויה קשה כשלא הספיקו בלילה לרדת 4 קומות למקלט וטיל נחת בבית סמוך. בפגישה נוכחו האם, ביתה בת 9 ובנה בן ה-7. הם הגיבו בנכונות ובהתלהבות לציורים, לתיפוף הפרפר, ובהעדר צמידים הבאתי חוט ניילון שקוף-נמתח, ומספר חרוזי עץ קטנים. השחלנו חרוז אחד לכל צמיד (הבן התלונן, בצדק, שכל החרוזים אדומים ואין צבע של בנים, ואת החרוז שלו צבע לכחול). הצמיד שימש לנו כמו שהציע אילן לעגון. המשפחה כל כך התלהבה מהרעיון שהכינה גם צמיד אחד לאב המשפחה שלא היה בניצנים אתמול. בשימוש באמא החלפתי גם אני את "האש" ב-"אהבה" וקשרתי לציור המקום שאוהבים- ציור מס 1.

העבודה כולה ריתקה את המשפחה, העובדה שיצאו עם מין תזכורת כצמיד על היד (הילדים ענדו על הרגל), נראית ככלי עזר שאני מקווה שיוכל לשמשם ביומיום. אילן נראה לי שהצמיד, או אף מדבקה לטלפון, הם רעיונות נהדרים בעיקר למצבי מעבר ושינוי, כשהאנשים מתניידים ואינם חיים בשגרה.

אורלי רביב תאריך: 15.8.2006

יצא לי לשוחח עם אב גרוש מעיר בצפון ואם גרושה ממקום אחר שהתייעצו איתי בקשר לתגובות ילדיהם והביעו את חששותיהם לקראת החזרה לביה"ס. בנוסף, עבדתי עם ילדה בת 5.5 שחוותה נפילת קטיושות ובילתה זמן מה במקלט. הסתבר שכמעט לא אכלה במשך החודש האחרון וירדה המון במשקל, חזרה למצוץ ולהרטיב, נעשתה מאד תלויה באמה ולא הייתה מוכנה לצאת מהאוהל. היא שיתפה פעולה ברצון. עבדתי איתה בעזרת פרוטוקול "חיבוק הפרפר". היא התחילה עם ציור של המקום הרגוע שלה - לונה פארק, הזיכרון הכי קשה שלה היה "לשמוע את הבום החזק ביום הראשון" ה-SUDS היה 10 וכבר בציור השלישי הוא הפך ל-0. כשחזרה לתמונה המקורית הוא נשאר 0. התקשיתי קצת להאמין אבל היא התעקשה.

התמונה העתידית שלה הייתה "חוזרים הביתה ואומרים לנו שהמלחמה נגמרה".
אני מקווה שעזרתי לה מעט, לא יודעת עד כמה. אוכל לעשות מעקב טלפוני, השאלה כעבור כמה זמן?
שיהיו לנו המשך ימים שקטים.